

Dolne Pole_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	szamotulski	
Gmina	Kaźmierz	KA_DP_001
Miejscowość	Dolne Pole	KA_DP_001

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	13.07.2013 r.	Miejsce wykonania	Dom Informatora
Czas trwania	2 h	Forma i wielkość	Brak danych
Przeprowadzający	T.P.	Komentarz	Brak zgody na nagranie

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
KA_DP_001	M	87 l.	brak	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Nazwa wsi Dolne Pole pochodzi od tego, że jej grunta leżą w pewnym obniżeniu terenu, na których ciągle było mokro. Meliorację na nich przeprowadzono jeszcze w czasach pruskich, za cesarza Wilhelma.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Wilcze Doły – w stronę Kiączyna. „Rzekomo tam straszy, bo się jakieś wojsko potopiło”.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głazów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	Św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki) Andrzejki obchodziliśmy w szkole. Obecnie to też ma wymiar szkolnej zabawy. Dzieci chodzą do szkoły w Kaźmierzu.

2.	Św. Marcina/11 listopada	Obchodzi się imieniny. Piecze się też rogaliki z marmoladą, albo kupuje się w cukierni gotowe rogale, albo też inne ciasto.
3.	Adwent	Adwent to okres przed Bożym Narodzeniem. Podobnie jak we Wielki Post przed Wielkanocą tak i w adwencie nie organizowano zabaw ani też nie było wesel. Mimo różnych zmian, nadal ludzie nie robią wesel w tych okresach. Z zabawami, a zwłaszcza z dyskotekami dla dzieci czy młodzieży, to już bywa różnie. Zwłaszcza na Andrzejkę.
4.	Św. Mikołaja (Mikołajki)	Na Mikołaja dzieci dostają słodycze, które wkłada się do butów. Buty muszą być czyste. Dawniej nie było to takie powszechne, bo było w domu biednie. Ale teraz wnukom stara się zawsze coś drobnego kupić.
5.	Wigilia	Do kolacji wigilijnej siadamy pod wieczór, jak każe tradycja, wraz z pierwszą gwiazdką na niebie”. Tak było dawniej i jest do dziś. Pod biały obrus wkłada się siano. Na stole stawiane jest również puste nakrycie. Jak tylko pamięta, zawsze tak było w domu. Na kolacji wigilijnej powinno być 12 potraw, tyle ile miesięcy w roku. Ale chyba tyle tych potraw nie ma. - zupa rybna z „łebków od karpia”, tzw. „rybionka” - także barszcz czerwony z buraków - śledzie w oleju, occie - karp smażony - kapusta z grzybami - groch do kapusty - kompot ze suszu – nie przygotowują - makiełki – kluski, makaron z makiem z rodzynkami, na słodko Ciasta: makowiec, sernik, czasem i piernik na blasze lub drobne pierniki. Choinka – dawniej żywe drzewko ze świerku; ubierana dzień przed wigilią, albo w samą wigilię; Robiły córki ozdoby

		w szkole. Z tego co było pod ręką i każdy z nas się cieszył, że miał swoją zabawkę na choince. Obecnie można kupić różne ozdoby. Teraz mają sztuczną choinkę. Były czasem „zimne ognie”. Podobnie było na Sylwestra, dawnie nie było fajerwerków ani petard. Choinka stoi z reguły do kolędy, która odbywa się w różnych terminach, ale okres kolędowy kończy się przed 2 lutym. Chodzą na Pasterkę, do Kazmierza. Teraz jest łatwiej, bo ludzie mają samochody. Dawniej chodzili pieszo. Umawiali się i chodzili grupami, mimo śniegu i mrozu, bo to różnie bywało. Kolędy, jak był dzieckiem, śpiewano w czasie wigilii. Prezenty, często bardzo drobne rzeczy, bo w domu było biednie, po kolacji zawsze przynosił Gwiazdor. Dawniej prezentami były sanki, łyżwy czy książki. Chociaż coraz częściej kładzie się je pod choinkę i mówi dzieciom, że Gwiazdor przyszedł, kiedy one spały. Dawniej to było powszechne, teraz mniej: po kolacji wigilijnej chodziły „Gwiazdory”.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Święta spędza się rodzinie.
7.	Sylwester/Nowy Rok	O jakiegoś czasu w Sylwestra jest strzelanie petard, fajerwerków. Dawniej to były tylko „zimne ognie”, które również paliło się w czasie świąt. Jak byli młodzi, to chodzili na zabawy, które odbywały się w świetlicy. Teraz młodzi jeżdżą po różnych wsiach. Psoty – owszem jeszcze są, ale to już nie to samo co dawniej. „Nagminne wynoszono sąsiadom „uliczki”, czyli bramki.
8.	Trzech Króli	Msza w kościele. Święci ksiądz kredę, kadzidło i wodę. Kredą pisze się imiona Trzech Króli: Kacper, Melchior i Baltazar oraz inicjały Nowego Roku na drzwiach domu. Teraz to jest nawet

		dzień wolny od pracy.
9.	Kolędniczy	We wsi oraz w okolicy znana była tradycja chodzenia kolędników, od Wigilii po Nowy Rok. W ostatnich latach chodzi taka grupa z Bytnia. Ostatni ich jednak nie było. Bardziej było to żywe jeszcze w latach 70-80. XX wieku. Chodzili z Gwiazdą Betlejemską, Herod, Śmierć z kosą, anioł, od domu do domu i śpiewali kolędy. Przeważnie dzieci się w to bawiły.
10.	MB Gromnicznej	W Matki Boskiej nazywanej Gromniczną święci się świece. Starsi zapalali je w czasie burzy. Zapalona gromnica miała chronić dom, gospodarstwo od uderzenia pioruna. Dawniej był to zwyczaj powszechny. Świeca ta była też zapalana, gdy ktoś umierał w domu albo był ciężko chory. Dawniej było to praktykowane we wszystkich domach. Teraz to przeważnie ludzie umierają w szpitalach.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	W karnawale organizowane były zabawy w latach 60-80. XX wieku. Teraz raczej to ma formę dyskotek dla młodzieży. A zresztą teraz nie ma świetlicy. Jak nie ma Koła Gospodyń, to już nie ma takiego ruchu. Odbywały się tzw „rumelki” czyli potańcówki. Do lat 70, 80. XX wieku kobiety spotykały się przy „darciu pierza”, były różne psoty i zabawy. Było bardzo wesoło. Odbywało się w adwencie i w karnawale – jak były długie wieczory. Dawniej chowano dużo gęsi i kaczek. Każda dziewczyna dostawała we wianie 2 pierzyny 6 poduszek (zależy jak rodziny były majątne). W karnawale na takie spotkania pieczono pączki, chruściki i inne ciastka. Czasem był to tylko placek drożdżowy. Na koniec „darcia” był tzw. „pępek”. Pączki pieczono obowiązkowo na „tłusty” czwartek. Na „ostatki”, czyli podkoziołek również pieczono pączki, była

		zabawa. W latach 50-70. XX wieku ludzie zbierali się w karnawale po domach i bawili się przy akordeonie na tzw. „rumelkach”. W maju takie zabawy na wolnym powietrzu nazywały się „majówkami”. Przed II wojną i jeszcze też po były zabawy co niedzielę w Kaźmierzu oraz na Nowej Wsi. Chociaż do dziś w wielu wsiach odbywa się zabawa na podkociołek albo dyskoteka. W świetlicy też młodzież się zbiera na zabawie.
12.	Topienie Marzanny	Nie było takiego zwyczaju.
13.	Środa Popielcowa	Początek Wielkiego Postu. Ksiądz w kościele posypuje głowy popiołem. Nie je się także potraw mięsnych. Dawniej, przypinano szpilkami do płaszczy, kurtek, małe woreczki z popiołem. Tak dla żartu. Jeszcze w latach 70. XX wieku praktykowano te zwyczaje. Jak dzieci chodziły do szkoły, a potem to jakoś powoli zanikło.
14.	Śródpoście	Pojęcie nieznane.
15.	Niedziela Palmowa	Z palmami zrobionymi z bazi (wierzbowych gałązek), kwiatów sztucznych, zielonych gałązek brzozy idzie się do kościoła. Poświęcone palmy przechowuje się przez cały rok. Potem palmę pali się w piecu, gdyż święconego się nie wyrzuca.
16.	Triduum Paschalne	Dni te mają przede wszystkim wymiar kościelny. Od Wielkiego Czwartku do Wielkiej Soboty ludzie chodzą do kościoła. To wszystko. W domu odbywa się przed Wielkanocą dokładne sprzątanie. Bo tak z wiosną należy zrobić po zimie większy porządek.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Święcenie pokarmów odbywa się przy krzyżu. Ksiądz z Kaźmierza, przyjeżdża na określoną godzinę. Część osób jedzie ze święconym do kościoła, ale większość przychodzi do krzyża. Do koszyczka wkładana jest szynka, różne kiełbasy,

		także biała parzona, baranek z masła, wyrabiany w drewnianej foremce, kawałek ciasta, jajka, sól i pieprz, chleb. Jaja malowane są w łupinach cebuli, w zielonym życie. Także w kupowanych farbach. Rezurekcja, czyli pierwsza, najbardziej uroczysta Msza św. w Wielkanoc była zawsze rano, o godz. 6.00. Śniadanie Wielkanocne rozpoczyna się od dzielenia się jajkiem i święconym oraz składaniem życzeń. A potem się je wędliny, szynki. Zawsze przed Wielkanocą było świniobicie. Ciasta: sernik, placek drożdżowy z kruszonką, babki piaskowe. „Zajac” na Wielkanoc dzieciom przynosi słodycze. Zawsze dzieci robiły gniazdka w ogródkach.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	W Poniedziałek Wielkanocny zawsze było oblewanie wodą ... i to solidne. Obecnie ma raczej symboliczny wymiar, prawie to wszystko zanikło. Informator wspominał, że kilkanaście lat temu chodzili również przebierańcy na Wielkanoc. W Gaju Wielkim to podobno jeszcze 2-3 lata temu „siwki” chodziły. W Dolnym Polu już dawno nie chodzą. Tam bliżej Poznania podobno chodzą. Pamięta, że jeszcze w miało to miejsce w latach 60. XX wieku, jak była młody. Wśród przebierańców był niedźwiedź prowadzony na sznurze, śmierć, baba z dziadem, diabeł, cyganka. Wszyscy byli pookręceni słomą. Diabeł robił różne psoty, wysypywał np. popiół albo smolił sadzą. Trzeba było ich dobrze pilnować i obdarzyć, aby nie narobili za dużo bałaganu. Jak ktoś był „za mało gościnnie” to potrafili życie uprzykrzyć.
19.	Zielone Świątki	Dawniej ludzie stroili domy tatarakiem i brzoźką. Ale to już przynajmniej ze 20 lat już tego nie ma. Strojono wejścia do domów, płoty tatarakiem tzw. „taterzem” oraz gałązkami brzoźek.

		Zielone Świątki to także Święto Ludowe, święto PSL-u. Święto to było bardzo popularne w okresie Polski Ludowej. A i teraz jeszcze PSL świętuje tego dnia. Podłączają się także strażacy, jest jakaś zabawa.
20.	Boże Ciało	Procesja na Boże Ciało odbywa się w parafii, w Kaźmierzu. Od ołtarzy przynosi się zielone, brzożowe gałązki z ołtarzy i wkłada w warzywnik, w kapustę. Ludzie wierzą, że przyniesie to dobre plony oraz że nie będzie szkodników. Tak czynili rodzice informatora, no to i on tak samo postępuje. Nie pamięta, aby na koniec oktawy Bożego Ciała przygotowywano wianuszki z ziół.
21.	Św. Jana	Brak informacji.
22.	MB Zielnej	Na dzień 15 sierpnia – święto Wniebowzięcia Matki Boskiej istnieje zwyczaj święcenia warzyw, ziół, kwiatów, kłosów zboża. Dawniej to były polne zioła zbierane na łące. Teraz to bierze się kwiatki, jakie się ma pod ręką. Zawsze tego dnia ludzie z ziołami chodzili do kościoła.
23.	MB Siewnej	Nie zna żadnego zwyczaju.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Zapala się znicze i sprząta groby na Dzień Wszystkich Świętych oraz na Dzień Zaduszny, czyli Zaduszki (2 listopada). Jak komu pasuje, to jedzie na cmentarz.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Dawniej kobiety dzieci rodziły w domu. Informator ma dwie córki. Jedna urodziła się w domu, a druga w szpitalu, w Szamotułach. Przy porodzie była położna, która nazywała się akuszerka. Dobra położna potrafiła prawie każdej kobiecie

		pomóc, jak były komplikacje, to wieziono kobietę do szpitala. Zdarzało się, że jak poród był ciężki to kobiety umierały, albo i też dzieci. Zresztą i teraz w szpitalu różne cuda się dzieją i lekarze nie dopilnują. Chrzest dawniej odbywał się szybko, gdy dziecko było kilkutygodniowe. Do kościoła szli z dzieckiem sami rodzice. Teraz to i rodzice i chrzestni, a chrzest odbywa się po różnie długim czasie. Czasem dziecko ma kilka miesięcy, albo i lat. Nadal istnieje zwyczaj, że dziecko jak kończy roczek ma wybrać; różaniec, kieliszek, książeczkę do nabożeństwa czy też inną, pieniądze. Ma to wróżyć o przyszłości dziecka, kim będzie w przyszłości.
2.	Ślub i wesele	Dawniej istniała instytucja swata, czyli osoby, która „kojarzyła małżeństwa”. Działo się często tak, gdy wchodził „w grę” dość pokaźny majątek. Czasami teraz też tak jest. Ale obecnie najczęściej młodzi sami szukają sobie partnerów. Przed weselem były tzw. „zmówiny” czyli umawianie się co do wesela pomiędzy rodzicami. Dawniej wesela były w domu panny młodej, teraz to raczej w lokalach (od 20-30 lat). Ludzie często poznawali dawniej na zabawach tzw. „rumelkach” albo majówkach. Wiele osób dawniej miało swoje wesele w restauracji „pod Pawiem” w Kaźmierzu. Teraz to chyba nosi inną nazwę. Ale najczęściej wesela były po domach. Jadło się w domu, a tańczono na powietrzu, jak było ciepło. Zimą musiało to być w mieszkaniu. Zresztą wesela kiedyś nie były takie duże i z takim przepychem robione, jak to się zdarza obecnie. Znany był i nadal jest praktykowany zwyczaj tłuczenia przed domem panny młodej szkła, butelek, na szczęście, nazywany „pulteram”. Obecnie ma to miejsce tydzień przed weselem, dawniej odbywało się dzień przed weselem. Często się przybyłych plackiem i wódką. W PRL-u najpierw był ślub cywilny, a potem kościelny w sobotę. Bez ślubu cywilnego nie

		można było zawrzeć ślubu kościelnego. Teraz młodzi mogą wziąć tylko jeden ślub w kościele. A potem i tak się często szybko rozwodzą. Albo biorą ślub tylko w Urzędzie Stanu Cywilnego. Młodych przybyłych z kościoła wita się chlebem i solą. Wracających z kościoła zatrzymuje się bramami po drodze, aby dalej przejechać, młodzi muszą wykupić się wódką (jak dorośli zatrzymują), albo pieniężkami (jak dzieci). Nadal jest to żywy zwyczaj. Zwyczaje na weselu: Oczepiny panny młodej były o 24.00, podziękowania dla rodziców. Dnia następnego były poprawiny. Do tańca przygrywała kapela. Grali na akordeonie, skrzypcach, perkusji. Później pojawił się klarnet, trąbka albo saksofon. Jeszcze w latach 80. XX wieku była to orkiestra „grająca na żywo”, bez żadnego elektronicznego wzmacniania. Często na wesela przychodzili dawniej dziad i baba, wykupywanie buta panny młodej. Teraz wesela odbywają się w lokalach i wyglądają prawie wszędzie tak samo.
3.	Śmierć i pogrzeb	Do lat 80. XX wieku ciało zmarłego przechowywano przez 3 dni w domu. Czasem trzymano w kaplicy koło kościoła w Kaźmierzu. Teraz to jest chłodnia w Szamotułach. Nieboszczyka przywozi się do kościoła dopiero w dzień pogrzebu, czasem jeden dzień wcześniej do kaplicy. Wtedy tam można się zebrać na różaniec. W przeszłości co wieczór, do czasu pogrzebu zbierano się aby odmówić różaniec za duszę zmarłego. Zwyczaj ten jest nadal praktykowany, ale w mniejszym gronie. Potem odbywał się pogrzeb. W dniu pogrzebu zmarłego wkładano do trumny, w której był chowany. Zmarłemu na ostatnią drogę wkładano różaniec, chusteczkę, drobne pieniężki, ewentualnie jakieś ulubione przedmioty. Obecnie, czasem odmawia się tylko różaniec w dniu pogrzebu,

		w kaplicy albo w kościele przed Mszą św. pogrzebową. Zmarłego z domu wynoszono nogami do przodu, aby z niego faktycznie wyszedł. Wcześniej rodzina żegnała się ze zmarłym. Ksiądz czekał na kondukt, blisko granicy parafii, trumna wieziona była konnym karawanem. Cmentarz parafialny znajduje się w Kaźmierzu. Złym znakiem było gdy ciało zmarłego przeleżało przez niedzielę. Mogło to bowiem oznaczać, że nieboszczyk „pociągnie z sobą” kogoś następnego.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		- patrz potrawy świąteczne - plynidze, czyli placki ziemniaczane - pyry z „gzikiem” - czernina z kluskami (dawniej ze startych surowych ziemniaków) teraz to już z makaronem - dawniej to żona gotowała polewki, teraz córka już tego nie robi
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok	We wsi stoi drewniany krzyż, ogrodzony kutym metalowym płotkiem, przy którym odbywają się nabożeństwa majowe oraz

	fundacji, fundatorzy)	w Wielką Sobotę święcenie pokarmów.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Ludzie jeżdżą sami do Częstochowy, do Lichenia, Gostynia, a także autokarowe poza granice kraju. Jak kto ma zdrowie i pieniądze to jeździ.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Chodzą pielgrzymki piesze do Biezdrowa, na 14 września, dzień Podwyższenia Krzyża Świętego. Wtedy tam odbywa się odpust parafialny. Ale ludzie pojedynczo się tam wybierają, także z innych wsi.
6.	Lokalne odpusty	Odpust w Biezdrowie – 14 września. W Szamotułach jest też odpust na Św. Stanisława – 8 maja i jakoś na koniec sierpnia. Odpust w Kaźmierzu.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	Z reguły odbywają się na początku września. Dawniej dożynki były w każdej wsi. Teraz mamy tylko dożynki gminno- parafialne. Najpierw jest Msza Św. Wybierany jest starosta i staroscina dożynek, z reguły z tych najlepszych gospodarzy. Pieczony jest duży chleb, jako znak, że żniwa zostały zakończone. W organizację dożynek włączają się władze Gminy, Kółka Rolnicze, Koła Gospodyń, szkoły, zespoły artystyczne. Zawsze jest korowód wieńców, maszyn itp.. Różne występy artystyczne, konkursy, jedzenie, kielbasy, bigos, itd., a na zakończenie jest zabawa.

		Często na dożynkach występuje zespół „Kaźmierzanka” złożony ze seniorek (emerytek) działający przy GOK w Kaźmierzu, czy zespół Peters Band (wszystko działa przy GOK-u).
2.	Dni gminy/wsi	Dni Kaźmierza połączone są z dożynkami? Dni wsi nie obchodzi się.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	KGW – nie ma, a było. We wsi jest świetlica z wyposażeniem. Rada Sołecka organizuje obchody Dnia Dziecka, Kobiet, Babci, Rada Sołecka jest współorganizatorem.